

16 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

1 මානව සම්පත් කළමනාකරණයේ වැදුගත්කම

වර්තමානයේ ඉතා වැදුගත් කළමනාකරණ ප්‍රිතියක් ලෙස මානව සම්පත් කළමනාකරණය සිංහලයේ වර්ධනය වෙමින් ඉදිරියට පැමිණා තිබේ. පහත සඳහන් කරුණු ඒ සඳහා හේතු වූ බව කිව හැකිය

ආයතනයක පර්පාලන වියදුම් වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් වැටුප් හා වේතන ගෙවීම් වෙනුවෙන් නියෝජනය කිරීම.

- ව්‍යාපාර ආයතන විශාල වෙන්ම සේවක සංඛ්‍යාව ඉහළ යම්න් පැවතීම.
- සේවකයින් අතිශේර්ණය කිරීමෙන් ආයතනයේ සාර්ථකත්වය ප්‍රාග කර ගැනීමට පහසු වීම
- සේවකයන්ගේ අත්විතිය ලක්ෂණ හෙවත් විවිධත්වය
- වර්තමාන පාරිභෝෂකයන් යහපත් මානව සම්පත් කළමනාකරණ පිළිවෙන් ඇති ආයතන කෙරෙහි දනාත්මක ප්‍රතිචාර දැක්වීම
- ව්‍යාපාරය අඩංගුව පවත්වාගෙන යාමටත් දිගුකාලීනව තරගකාරී වාතාවරණයක් තුළ සාර්ථකත්වයට පත් වීමටත් යොදාගෙන හැකි තීරණාත්මක සාධකය මානව සම්පත වීම
- අනෙකත් සියලුම සම්පත් පිළිබඳ තීරණ ගනු බෙන්නේ ආයතනයේ මානව සම්පත බැවින් ආයතනයක් සතු වටිනාම සම්පත මානව සම්පත වීම
- මානව සම්පත එක් අංශයකට සීමා නොවේ. ආයතනයේ සියලුම අංශයන් හි මානව සම්පත විසින් විසින් පවතී. එම නිසා මානව සම්පත් කළමනාකරණගේ වගකීමට පමණක් ඔවුන් සතු නොවීම නිසා මානව සම්පත වැදුගත් සාධකයකි.
- වර්තමානය ව්‍යාපාරික පරිසරය, වෘත්තිය ගැටුම් විශාල ලෙස පැන නැගී ඇති තත්ත්වයක් තුළ එවා විසින්ම සඳහා මානව සම්පත් කළමනාකරණයට සුවිශ්චේ කාර්ය හාරයක් ඉටු කිරීමට සිදුවිය

2 රැකියා නිර්මාණය

කිසියම් නිශ්චිත අරමුණක් ඉටුකර ගැනීම සඳහා රැකියාවක් තැනීමේ හෙවත් ජනීත කිරීම රැකියා නිර්මාණය යි. එනම් වැඩි ඒකකයක් නිර්මාණය කිරීම රැකියා නිර්මාණය ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. ඒ අනුව රැකියා නිර්මාණය යටතේ සිදුවන්නේ කාර්ය, කාර්යනාරය සහ වගකීම පැහැදිලි ලෙස දැක්වීමය.

රැකියාවක් තුළ ඇති ප්‍රධාන මූලිකාංග තුනකි.

- කටයුතු
- රාජකාරී
- වගකීම්

නිශ්චිත වෙළනවලින් සම්බන්ධී ත්‍රියාකාරකමක් කටයුතු ලෙස හඳුන්වන අතර කටයුතු රාජියක් ඇති පුද්ගලයකු ඉටුකරනු ලබන විශාල වැඩි කොටස රාජකාරී වේ. එහම කටයුතු රාජියකින් එකතු වීමෙන් රාජකාරී නිර්මාණය වේ. වගකීම් යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කටයුත්ත රාජකාරිය නිසි ලෙස ඉටු කිරීමට ඇති බැඳීමයි .මෙය යුතුකම අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ හැඳීමයි .

නිදුසුනක් ලෙස ගුරුවරයකුගේ කාර්යාලාරය ප්‍රමාදීන් ඉගැන්වීමයි. මෙහි කාර්යය ලෙස ලිවීම , කතාකිරීම, ප්‍රශ්නය ඇසීම ,පිළිතුරු ලබා දීම, ප්‍රමාදීන්ගේ පොත් පරීක්ෂාකිරීම, ඇගයීම , දකුවම කිරීම උපදෙස් දීම ආදිය විය හැකිය. මෙම කාර්යයන් සහ කාර්යාලාරය ඉටු කිරීමට ඇති බැඳීම ඔහුට ඇති වගකීමයි. මෙය ආයතනයේ ප්‍රධානිය වෙත බැඳීමකි .

රැකියා නිර්මාණය සඳහා සඳහා භාවිතා කරන උපක්‍රම විද්‍යාත්මක තුමස

රැකියාවක අඩංගු කාර්යාලාරය කොටස්වලට බෙදා ඒ එක් වලට බෙදා ඒ එක් එක් රාජකාරී සඳහා රැකියා නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රමය මින් අදහස් කරයි. මෙහිදී වැඩි අධ්‍යාපනය නම් ගිල්පිය ක්‍රමය මගින් රැකියාව නිර්මාණය කරයි.

උඳාහරණ: ඇගෙලීම් කමිහලක ඇඳුම් නිශ්චාදනයේදී වැඩි කොටස් වලට බෙදා එහම කැපීම මැසීම, මැඳීම, නැවීම යනාදී වගයෙන් එක් එක් අයට පැවරීම .

රැකියා විස්තාරණය

මෙනෙක් පැවතුණු රැකියාවකට නව රාජකාරිය එක් කොට රැකියාවේ කාර්ය පරිය විශාල කිරීම මින් අදහස් කරයි. රැකියා විශාලනය යන නමින් ද මෙය හඳුන්වයි. බොහෝ විට සමහර පුද්ගල වැඩි විශාල ප්‍රමාණයක් කිරීමට කැමර්ත්තක් දක්වති .එවැනි අය සඳහා රැකියාවේ කාර්ය කොටස් වැඩි කිරීම සිදුකරයි .මෙම රැකියා විශාලනය නිරස් පැවතුම ලෙසද හඳුන්වයි.

උඳාහරණ :සාමාන්‍ය ලිපිකරුගේ කටයුතුවලට අමතරව ඔහුට සුළු මුදල් කටයුත්ත භාර දීම

රැකියා පේෂණය

රැකියාවකට අදත් වගකීම් ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම මගින් රැකියාව නිර්මාණය කිරීම මෙහි අදහස වේ. එහම රැකියාවේ කාර්ය කොටස් වැඩි කිරීම වෙනුවෙන් වගකීම් වැඩි කරයි. සිය රැකියා සැලසුම් කිරීම පාලනය කිරීම පිළිබඳ සේවකයාට ම සිදුකරන සිදු කිරීමට ඉඩ සලසා දේ. බොහෝවේට වගකීම් දැරීමට කැමති සේවකයන්ට වඩාත් සුදුසු කුමයකි. මෙය සිරස් ගැවුම් මෙස හඳුන්වයි.

3 මානව සම්පත් සැලසුම්කරණය

මිනිස් බල සැලසුම්කරණය

සංවිධානයකට අනාගත කාල පරිවිෂේෂයක් සඳහා අවශ්‍ය වන විවිධ සේවකයින් පිළිබඳවත් ප්‍රමාණයන් පිළිබඳවත් පූර්ණකතනය කිරීම හා සැලසුම් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මින් අදහස් කරයි. කෙබඳ ඉම්කයන් කවදා කවර සේවයට අවශ්‍ය මෙමගින් සැලසුම් කරයි. මිනිස් බල සැලසුම් කිරීම මිනිස් බල සැලසුමකින් වෙනස් වන්නේය . මිනිස් බල සැලසුම් සිදුවනු බෙන්නේ සංවිධානයක අනාගත මිනිස් බල ඉල්ලුම හා සැපයුම පිළිබඳ පූර්ණකරණයන් නැතිනම් එය මිනිස් බල සැලසුම්කරණය බිජිවන ප්‍රතිඵලයයි.

මිනිස් බල සැලසුම් කිරීමේ වැදගත්කම නැතිනම් ප්‍රයෝගන

- අනාගත සේවාදායක අවශ්‍යතා නිශ්චිතය කර ගැනීමට හැකි වීම
- මානව සම්පත විධා සම්ලු හා කාර්යක්ෂමව උපයෝගනය කර ගත හැකි වීම
- අනාගත ඉම නිගතා දැනගැනීමට හැකිවිම නිසා නිසි මෙස සුදානම් වීමෙන් ව්‍යාපාරයට අඩු වීම වළක්වා ගත හැකි වීම
- භාෂි බදා ගැනීම නිසා සිදුවිය හැකි පිරිවැය වළක්වා ගත හැකි වීම ආයතනය අනෙකුත් කළමනාකරණ කාර්යයන් පරිදි මෙහෙයුමට හැකි වීම
- සේවක සංවර්ධනය හඳුනාගත හැකි වීම

මානව සම්පත් සැලසුම් කිරීමේ පියවර

- අනාගත මානව සම්පත් ඉල්ලුම් පූර්ණකතනය
- මානව සම්පත සැපයුම් තක්සේරු කිරීම මානව සම්පත් ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සැකසීම
- ගත යුතු උපක්‍රම තීරණය කිරීම මිනිස් බල සැලසුම් සකස් කිරීම

- මානව සම්පත් සැලසුම් කරන ප්‍රයත්ත්තය ඇතිවේම හා වැඩි දියුණු කිරීම

4 සේවක ආකර්ෂණය

- A. ආයතනයක රැකියා සඳහා ඉහළ දක්ෂතාවයන් හා ආකල්ප වලින් යුත් රැකියා අප්ක්ෂකයින් සොයා ගැනීම සහ අයදුම් කිරීමට ඔවුන් පොළුවා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරයක් විසින් යොඳුගතු ලබන කටයුතු මාලාව ,ආකර්ෂණය වේ .
- B. ආයතනයක පවතින රැකියාවක් සඳහා අයදුම් කිරීමට වඩා යෝගේ රැකියා අප්ක්ෂකයින් පොළුවාලීම මානව සම්පත් කළමනාකරණ කාර්යය,සේවක ආකර්ෂණය වේ .

අවධානයට

අයදුම් කිරීම සඳහා වඩාත් යෝගේ පාර්ශවයන් හඳුනාගැනීම හා අයදුම්කිරී කිරීමට පොළුවා ලිමේ කාර්යයි

සේවක ආකර්ෂණ මාර්ග

1. අභ්‍යන්තර ආකර්ෂණය
2. බාහිර ආකර්ෂණය

1. අභ්‍යන්තර ආකර්ෂණය

දැනට ආයතනය බිඳවාගෙන සිටින සේවකයන්,අභ්‍යන්තර ගුම වෙළඳපාලයි . ඒ අනුව පුරුෂ්පාඩු පිරිවීම සඳහා ආයතනය තුවින් සේවකයන් සොයා ගැනීම අභ්‍යන්තර ආකර්ෂණය වේ

- 1.අභ්‍යන්තර රැකියා දැන්වීම්
- 2.කුසලතා ලේඛන / ඉන්වෙන්ට්‍රෝ
- 3.අභ්‍යන්තර ජ්‍යෙෂ්ඨය
- 4.අනුප්‍රාප්තික සැලසුම්
- 5.අභ්‍යන්තර සේවකයින්ගේ හඳුන්වාදීම/කළමනාකරණගේ නිරදේශ
- 6.වකුලේඛන

අනුසත්තර ආකර්ෂනයේ වාසි

1. සේවක වින්ත දෙධැය ඇති කරයි
2. වෘත්තිය දියුණුව අපේක්ෂා කරන පුද්ගලයෝ ආකර්ෂනය වෙත
3. සාපේක්ෂව පිරිවාය අඩුය
4. සේවාදායකයන් අනිප්‍රේරණය වේ
5. ප්‍රවර්තන යෝග්‍යතම සේවාදායකයන් රඳවා ගැනීම පහසු වේ
6. මතා ග්‍රුමික සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යාමට ඉවහල් වීම
7. ක්ෂේත්‍රීකව බඳවා ගත හැකි වීම

අනුසත්තර ආකර්ෂණයේ අවාසි

1. නව දැනුම සහ කුසලතා ආයතනය තුළට ඒම වළකයි
2. විශාල අයදුම්කරුවන් අයදුම්කරුවන් පිරිසකගෙන් වඩාත් යෝගය අයදුම්කරුවා බඳවා ගැනීමේ අවස්ථාව අනිම් වෙයි
3. පූහුණුව නා සංවර්ධනය සඳහා අමතර පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම
4. අපක්ෂපාතිව කටයුතු කිරීමට හැකියාවක් තොලැබීම
5. ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාවයේ යහපත් වෙනසක් සිදු තොවීම

යේවක ආකර්ෂණය ක්‍රියාවලියේ පිශාවර

- පුර්ජ්පාඩු හඳුනාගැනීම
- රැකියා නියමය හඳුනාගැනීම
- ආකර්ෂණය පිළිබඳ නියමයන් හඳුනාගැනීම
- අයදුම්පත් පිළියෙළ කිරීම
- ආකර්ෂන කුමයක් තෝරා ගැනීම
- ක්‍රියාත්මක කිරීම
- අභයයි

2.බාභිර ආකර්ෂණය

විහාර අයදුම්කරුවන් ආකර්ෂණාය කර ගැනීමයි .එනම් ආයතනයට බැහැරීන් වූ බාභිර ගුම වෙළෙඳපොල වෙතින් සේවකයින් ආකර්ෂණාය කර ගැනීමයි

- 1.ගේරුව දැන්වීම් පුද්ගලය
- 2.ජනමාධ්‍ය භාවිතය (ප්‍රචාරණය)
- 3.අන්තර්ජාලය
- 4.රුකියා නියෝජිත ආයතන
- 5.අභ්‍යන්තර මාලිගන්තේ
- 6.රුකියා පොල
- 7.පැරණි සේවක යොමු කිරීම
- 8.ලස්ස් අධ්‍යාපන ආයතන
- 9.ගැසට් නිවේදන
- 10.තරගකාර ආයතන වල දක්ෂ සේවකයින් ඇඳුගැනීම
- 11.අන්තර්ජාලය

බාභිර ආකර්ෂණයේ වාසි

- 1.නව දැනුම හා නව ආකල්ප ලැබීම
- 2.පරිපාලනමය ගැටළු සීමාවීම
3. පූහුණු අවශ්‍යතා, ව්‍යවමනා නොවීම
- 4.විශාල පිරිසක් අතරින් බඳවා ගත හැකි වීම
- 5.අපක්ෂපාතිව කටයුතු කළ හැකි වීම

ව්‍යාපාර් ඇංජිනේරය

බාහිර ආකර්ෂණයේ අවස්ථා

- 1.අභ්‍යන්තර සේවකයින්ගේ අභිප්‍රේරණය හීත්වීම
- 2.ආකර්ෂණය සඳහා සාපේක්ෂව වැඩි පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම
- 3.මනා ගුම්ක හා කාර්මික සම්බන්ධතාවලට අභිනකර ලෙස බලපෑම
- 4.සේවකයා පිළිබඳ විශ්වාස තොරතුරු තොමැති වීම
- 5.සේවකයාට ආයතනය තුළ පවතින සංස්කෘතිය පිළිබඳ අනවබෝධය හේතුවෙන් ගැටීම් ඇතිවීම

විශේෂ අවධානයට

කුසලතා ඉන්වෙන්ට්‍රිය

අයතනයේ සේවකයින්ගේ නිපුණතා දැක්වෙන ලේඛනය මින් අදහස් වේ සේවා දායකයින් විසින් පුද්ගලය කරන ලද හැකියා හා කුසලතා සඳහන් කරමින් සකස් කරනු ලබන ලේඛනයයි .

4 අනුපාප්‍රේතික සටහන / ප්‍රතිස්ථාපන සටහන

අධ්‍යක්ෂත්වක් ඇති විට කවුරුත් ලබා එම අධ්‍යක්ෂත්ව පුරුවනවාද යන්න පෙන්වුම් කරන නිර්ජපත්‍යයයි .මෙය අදාළ අධ්‍යක්ෂත්ව ව ආයතනය තුළින් රීලශට නිර්දේශිත පුද්ගලයා නම් කරමින් දක්වා ඇති සටහනකි

යම් තනතුරක් පුරුප්පාඩු වූ විට එම තනතුර පුරුණය කරන ඊශග තනතුර ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබ තිබුමයි .කළමනාකරණ තොරතුරු සඳහා සේවකයින් ආකර්ෂණය කරයි .අභ්‍යන්තර ආකර්ෂණ කුමයකි

5 රැකියා දැන්වීම්

රැකියා අධ්‍යක්ෂත්ව පිරිවීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික විස්තර දක්වමින් විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍ය තුළ පුද්ගලය කෙරෙන දැන්වීම්, රැකියා දැන්වීම් වේ

යම් රැකියාවක් සඳහා බදුවා ගැනීම් සිදු කෙරෙන බව දැනුවත් කරන දැන්වීම් බව

අභ්‍යුත්‍ය කරුණු

1. ආයතනයේ නම ,ලිපිනය ,වෙබ් අඩවිය ,දුරකථන ,ගැක්ස්
2. තනතුර
3. ගේත්‍රිය
4. වැටුප් පරීමාත්‍යය
5. මූලික සුදුසුකම් හා වෘත්තීය පළපුරුද්ද
6. වයස් සීමාව
7. ස්ථ්‍රී පුරුෂ බව
8. අයදුම් කළ යුතු ආකාරය
9. අයදුම්පත් භාරගත්තා අවසාන දිනය හා අයදුම්පත් යොමු කළ යුතු ලිපිනය
10. තෝරා ගැනීමේ මූලික ක්‍රමවේදය
11. වැඩි විස්තර සඳහා සඳහා විමසීම පිළිබඳව

රැකියා දැන්වීම් පළ කරන ස්ථාන

1. පුවත්පත් වල
2. අන්තර්පාලය
3. ගැසට් පත්‍රය
4. ගේටුව දැන්වීම් වල
5. අන්තර්තර දැන්වීම් පුවරු වල

6 .තෝරා ගැනීම

ආකර්ෂණය වූ අයදුම්කරුවන් අතරින් ඉතා යොශ්‍යතම පුද්ගලය රැකියා ඇත්තේ ව පිරවීම සඳහා ක්‍රමානුකූල ක්‍රමයට අනාවරණය කරගනීම, තෝරා ගැනීම වේ.

ආකර්ෂණය වූ බහුතර රැකියා අපේක්ෂකයින් අතරින් වඩාත් උච්චතම රැකියා අපේක්ෂකයාව විධිමත් ක්‍රමයකට අනුව අනාවරණය කරගනු ලැබේම, තොරාගැනීම වේ.

අවධානයට

ආකර්ෂණ්‍ය වූ විශාල අයදුම්කරුවන් පිරිස අතරින් වඩාත් සුදුසුම අයදුම්කරු වව තීරණය කර ගනු ලැබේම කි

තෝරාගැනීමේ පරාමාර්ථ

- 1.නිසි රැකියාවකට යෝග්‍යතම පුද්ගලයා ලබා ගැනීම
- 2.යහපත් සේවා යෝජිත ප්‍රතිරූපයක් ගොඩනගා ගැනීම
- 3.තෝරා ගැනීමේ පිරිවැය අඩු කරවීම

තෝරාගැනීමේ ක්‍රම

- 1.අයදුම්පත් ඇගයීම
- 2.සම්මුඛ පරීක්ෂණය
3. පසුබීම් ගබවැපණය
- 4.මෙවදු පරීක්ෂණ
- 5.පරීක්ෂණ

1.අයදුම්පත් ඇගයීම

රැකියා අපේක්ෂකයින් විසින් එවන ලද ඉල්ලම් පත් හා පිට දැන්ත විස්තරය ඇගයීම තුළින් යෝග්‍යතාව තක්සේරු කිරීම හා ඒ ආක්‍රෘයන් ඉතාම ඉතාමයෝග්‍ය පුද්ගලයාව රැකියාව සඳහා තෝරා ගැනීමයි.

අයදුම්පත් ඇගයීම වාසි

- 1.අයදුම්කරුවන් සැසදීම පහසු වීම
2. අත් අකුරු,අක්ෂර විහාසය යනාදී තොරතුරු අත්‍යවශ්‍ය වන විට ඒවා පරීක්ෂා කිරීමට අවස්ථාව ලැබේම
3. තෝරා ගත් අයදුම්කරුවන්ගේ පොදුගලික මිශ්‍යෙනු මිශ්‍ය ගොනු සැකසීම සඳහා ආධාරක වීම

- 4.වලංග තාම අතින් හොඳ කුමයක් වීම
5. සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා පාදක වීම හා රැකියා අපේක්ෂකයන්ගේ කෙටි ලයිස්ත්‍ර පිළියෙල කිරීම පහසු වීම

අයදුම්පත් ඇඟිලේ අවාසි

- 1.සත්‍ය නොවන තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩිවීම
2. අයදුම්කරු දායෙමාන නොවන නිසා පෙනුම,හැසිරීම ,හාජා විලාසය යනාදි සාධක ඇදුනීමේ අවස්ථාව නොලැබීම
- 3.අයදුම්පත ආයතනයෙන් විසින් සකස් කරන්නේ නම්,විවිධ රැකියා සඳහා වෙනස් අයදුම්පත් සකස් කිරීමට විශාල කාලයක් ගතවීම

2.සම්මුඛ පරීක්ෂණ

ආයතනය නියෝජනය කරන පරීක්ෂණ නිලධාරීන් හා අයදුම්කරුවන් මුහුණට මුහුණ මුහුණ ලා මුණුගැසීමෙන් තොරතුරු නුවමාරුව තුළ සේවකයින් තෝරා ගැනීමෙන් ගිල්ප කුමය,සම්මුඛ පරීක්ෂණ කුමයකි

ආයතනයේ නියෝජනය කරන පරීක්ෂණ නිලධාරීන් හා රැකියා අපේක්ෂකයින් පූර්ව සැලැස්මකට අනුව මුණුගැසෙයි .එහිදී සිදු වන තොරතුරු නුවමාරුව මත යෝගතම පුද්ගලයට අනාවරණය කර ගනී .

සම්මුඛ පරීක්ෂණ කුමයේ වාසි

- 1.රැකියා අපේක්ෂිත යාව සඡීවී ලෙස දැකිමට හැක
- 2.සීමාවන්ගෙන් තොරව තොරතුරු නුවමාරු කළ හැක
3. නම්භෑලි ස්වභාවයක් ගැනීම
- 4.අපහැදිලි කරනු පැහැදිලි කර ගත හැකි වීම

සම්මුඛ පරීක්ෂණය කුමයේ අවාසි

- 1.වැඩි කාලයක් ගතවීම
- 2.විශාල පිරිසක් සිටින අවස්ථාවක හාවතය සීමා වීම

- 3.පරීක්ෂණ නිලධාරීන් ගේ පොදුගලික ආකල්ප මත අවාසි සිදුවීම
- 4.පරීක්ෂණ නිලධාරීන් ගේ පොදුගලික පක්ෂපාතිත්වය කියාත්මක වීමයි
- 5.සේවක තෝරාගැනීම පිළිබඳ පොදු නිර්ණායක නොමැතිවීම
- 6.හැකියා,කුසලතා මැතිම සිදු කළ නොහැකි වීම
- 7.අභ්‍යන්තරී රැකියා කරන ඇය යෝගී තැන

3.පසුබීම ගැවිප්‍රණය

අයදුම්කරුවන්ගේ පවුල් පසුබීම, අධ්‍යාපන පසුබීම, මූල්‍ය පසුබීම ,යනාදි කරනු පිළිබඳ කරනු ලබන ගැවිප්‍රණ තුළින් අයදුම්කරුවන්ගේ යෝගී අයෝග්‍යතාව අභයාධීමට ලක් කරයි . මෙහිදී අයදුම්කරුවන්ගේ වට්ටිවාව සොයා බලයි

4. ටෙවුනු පරීක්ෂණ

අයදුම්කරු කායිකව රැකියාවකට ගැලපෙන්නේද යන්න අභයාධීමයි.රැකියාවට උචිත සෞඛ්‍ය තන්වයකින් පසු වන්නේ ද යන්න විමසා සිටීම ය.

රැකියා අපේක්ෂකයාගේ කායික හා මානසික යෝගීතාව විමර්ශනය කිරීමේ වැඩිපිළිවෙළයි.

5.පරීක්ෂණ

බොහෝ පරීක්ෂණ ලිඛිත ස්වභාවය ඒවා වෙයි.මෙවා යෙදී ලබා දෙන ලකුණු මත පුද්ගලයින් තෝරා ගැනීම සිදු කරයි.එම පරීක්ෂණ වර්ග මෙස,

- 1.බ්‍රිදි පරීක්ෂණ
- 2.ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ
- 3.දුෂ්‍රාම් පරීක්ෂණ
- 4.කුසලතා පරීක්ෂණය

5.ප්‍රවේත්‍යානා පරික්ෂණය

වැදගත්කම්

- 1.වලංගු භාවය අතින් ඉතා නොදු කුමයක් වීම
- 2.ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ විශාල පිරිසක් ඇගයීමට ලක් කළ හැකි වීම
- 3.ලකුණු කුමය නිසා පලමු වන්නාගේ සිට පෙළගැස්විය හැකි වෙයි
- 4.පිරිවාය අඩුවීම

විශේෂ අවධානයට,

පොදුවේ ඕනෑම රැකියාවක් සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකි පරිදි රැකියා අපේක්ෂකයෙකු විසින් තමා පිළිබඳව අන්තර්වාසී තොරතුරු අඩිංගු කර සකස් කරන විස්තරය, පිට දත්ත විස්තරය ලෙස හැඳුන්වේ.

රැකියාව නිශ්චිතව නොදුන්නා විටක විටක ඕනෑම රැකියාවකට ඉදිරිපත් කළ හැකි පරිදි සකස් කරයි. රැකියා අපේක්ෂකයා පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් කරයි.

රැකියා අයදුම්පත

රැකියාව නිශ්චිතව දත්තවා මොංගාතක රැකියා අපේක්ෂකයා පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් කරමින් සකස් කරන ලියවිල්ලයි . මෙහිදී රැකියා අපේක්ෂකයා පිළිබඳ විස්තර භා ඔහු ඔහුගේ කැමැත්ත ප්‍රකාශ කරමින් රැකියා අයදුම්පත් සකස් කෙරේ.

පත්වීමේ ලිපිය

සේවකයෙකු සේවයට පත් කිරීමෙන් පසු ඔහුට හෝ ආයට රැකියාව පිළිබඳ නියමයන් ,කොන්දේසි ,කටයුතු ,යුතුකම් ,වගකීම් ආදිය විස්තරාත්මකව දක්වා කළමනාකරණය විසින් දෙනු ලබන නීත්‍යානුකූල ලියවිල්ල පත්වීමේ ලිපිය ලෙස හඳුන්වාදිය .

පත්වීමේ ලිපියක අඩිංගු දැ

- 1.සේවකයාගේ නම භා සේවා ස්ථානය
- 2.රැකියාවේ ස්වභාවය / (ස්ථීර / තාවකාලිකව / කොන්ත්‍රාන්)
- 3.රැකියාව ආරම්භ වන දින

- 4.සේවා කොන්දේසි
- 5.විග්‍රාම හිමිකම්
6. සේවකයාගේ නම
- 7.තනතුරු භාමය
8. ගෙවීම් කරන ආකාරය (වැටුප් හෝ වේතන පිළිබඳ විස්තර)
- 9.නිවාඩු හිමිකම් /අසනීප /පඩි සහිත /පඩි රහිත
- 10.මේ ලත් තිලධාරියාගේ අත්සන භා දිනය

පත්වීම් ලිපියක වැදගත්කම

- 1.ආයතනයේ සේවකයන් අතර පවතින සම්බන්ධය තහවුරු කරනු ලබන මුළුකම ලියවීල්ල වීම
- 2.ආයතනය භා සේවකයන් අතර නෙතික බඳී ඇති බවට ගිවිසුමක් ලෙස සැලකීමට හැකිවීම.
- 3.දෙපාර්ශවය අතර හෝ රැකියා කොන්දේසි පිළිබඳ ඇතිවත ඇති වන තත්ත්වයකදී නීතිය ඉදිරියට යාමට සාක්ෂියක් ලෙස පත්වීමේ මේ ලිපිය වැදගත් වීම
- 4.සිය රැකියාවේ අඩංගු කටයුතු රාජකාරීන් ,වගකීම් පිළිබඳ සේවකයන්ට පූජ්ල් අවබෝධයක් ලබාගත හැකිවීම .
- 5.සේවකයා ආයතනයේ සේවකයෙකු බව ඔප්පු කිරීමට අවශ්‍ය වන සෑම අවස්ථාවකදීම භාවිත කිරීමට ඇති ප්‍රබලම සාක්ෂිය පත්වීමේ ලිපියයි

පරිවාස කාලය

අලුතින් බදවා ගත් සේවකයෙකු හට නමා කාර්යක්ෂම භා ස්ථිල්බුදී සේවකයෙකු බවත් ,ආයතනයට බැඳුණු යුතුකම් භා වගකීම නිසි ලෙස ඉටු කරන බවත් පෙන්නුම් කිරීම සඳහා ආයතනය විසින් දෙනු ලබන කාලය පරිවාස කාලයයි .

පත්වීම පිරි නමන ආකාරය

- 1) පරිවාස හෝ ආධුනික කාලයට යටත්ව පත්වීම පිරිනැමීම
- 2) පරිවාස හෝ ආධුනික කාලයෙන් පසු /නොමැතිව පත්වීම පිරිනැමීම

පත්වීමේ ලිපිය

සේවකයෙකු සේවයට පත් කිරීමෙන් පසු මහුව හෝ අඟට රැකියාව පිළිබඳ කටයුතු රාජකාරී වගකීම් කොන්දේසි ආදිය විස්තරාත්මකව දැක්වීමෙන් සේවා සේවායේෂකයා විසින් දෙනු ලබන නීත්‍යානුකූල ලියවිල්ලකි

සේවකයා ආයතනයෙන් සේවකයෙකු බව ඔජ්පු කිරීමට අවශ්‍ය වන සෑම අවස්ථාවක්දීම භාවිත කිරීමට ඇති ප්‍රබලම සාක්ෂිය වන්නේ පත්වීමේ ලිපියයි . එය නීත්‍යානුකූල ලියවිල්ලකි .

අඩංගු තොරතුරු

- 1.සේවකයාගේ නම භා සේවා ස්ථානය
- 2.සේවකයාගේ නම
- 3.රැකියාවේ ස්වභාවය
- 4.තනතුරු නාමය
- 5.රැකියාව ආරම්භ වන දිනය
- 6.ගෙවීම් කරන ආකාරය
- 7.සේවා කොන්දේසි
- 8.නිවාසු හිමිකම්
- 9.විගාම හිමිකම්
- 10.දුක්ගැනවිල්ල කදි අභ්‍යන්තර යුතු පුද්ගලයා
- 11.වෘත්තිය සම්ඟ සාමාජිකත්වය ලැබීම හෝ තොලධැබීම
- 12.පර්වාස කාලය
- 13.වැඩි කරන පැය ගණන
- 14.සේවක අධිනිවාසිකම්
- 15.විනය ක්‍රියාමාර්ග
- 16.ලසස්වීම් පිළිබඳ

17.සේවාදායකයාගේ අත්සන සහ දිනය

18.සේවායෝජකයාගේ අත්සන හා දිනය

පත්වීමේ ලිපිය පිළිගන්වන පුද්ගලයාගේ රැකියාවේ ස්වභාවය අනුව තනතුරේ ස්ථීර කිරීමේ කාල සීමාව වෙනස් වේ

✓ ආධුනික කාලය

කිසියම් ගිල්පිය වෘත්තියක් සඳහා රඳවාගත් නව සේවකයෙකු ගත කළ යුතු වෘත්තිය පුහුණු කාලය ආධුනික කාලයයි.

✓ පරිවාස කාලය

තනතුරට රඳවා ගත් නව සේවකයෙකු තනතුරේන් ස්ථීර කිරීමට පෙර සේවය කළ යුතු කාල පරිවිෂේදය පරිවාස කාලය මෙස හැඳින්වේ.

පරිවාස කාලය තුළදී තුළ දී අසාර්ථක ව්‍යවහාර් රැකියා නියුක්තික යාම ගෙන බෙන ක්‍රියාමාර්ග

- සේවය අවසන් කිරීම
- වාචිකව හෝ ලිඛිතව අවවාද කිරීම
- පරිවාස කාලය දීර්ඝ කිරීම
- සේවකයා මාරු කිරීම

රැකියා පිරිවිතරය

යම් රැකියාවකට අදාළව එහි නියුක්ත පුද්ගලයා තුළ නිබිය යුතු සූදුසුකම් ඇතුළත් කරමින් සකස් කරගන්නා ලද ලේඛනය, රැකියා පිරිවිතරය වේ.

Note:

රැකියාවට අවශ්‍ය පුද්ගලයාව විස්තර කෙරෙන ලියවිල්ල වේ.

අඩංගු තොරතුරු

1)අධ්‍යාපනික සූදුසුකම්

2)කායික සූදුසුකම්

- 3) ලංදියාවන්
- 4) සාමාන්‍ය දැනුම
- 5) වයස
- 6) වෘත්තීය සුදුසුකම්
- 7) විශේෂ කුසලතා
- 8) අවශ්‍යතා පළපුරුද්ද
- 9) හාජා කුසලතා

a) රැකියා පිරිවිතරයේ අඩංගු කරනුකි.

- 1) අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් හා පළපුරුද්ද
- 2) සේවා කොන්දේසි
- 3) කාර්යහාරය සහ වගකීම
- 4) රැකියාවේ ස්වභාවය
- 5) රැකියාවේදී හාවිත කළ යුතු විශේෂිත උපකරණ. (1)

b) කිසියම් රැකියාවක් සඳහා ඉතාම යෝග්‍ය වන්නේ කවරාකාරයේ පුද්ගලයෙක් ද යන්න විස්තර කෙරෙන ලියවිල්ල.

- 1) රැකියා විස්තරය
- 2) රැකියා පිරිවිතරය
- 3) රැකියා නිර්මාණය
- 4) රැකියා ආගයීම
- 5) රැකියා ප්‍රසාදනාය (2)

c) පහත සඳහන් කරනු ඇතුරින් රැකියා විස්තරයක අඩංගු වන්නේ.

- 1) අධ්‍යාපන සුදුසුකම් ය
- 2) තනතුරට අයන් කාර්ය හාරය
- 3) මානව ගෙවිලක්ෂණ ය
- 4) පළපුරුද්ද ය
- 5) වෘත්තීය සුදුසුකම් ය (2)

(d) නිශ්චිත රැකියාවකින් ඉටු කළ යුතු කාර්යය රැකියා විස්තරය මගේන් සාරාංශ කර දක්වන අතර එම රැකියාව කරන පුද්ගලයාට තිබෙය යුතු සුදුසුකම් රැකියා පිරිවිතරය මගේන් විස්තර කෙරේ

(e) ආයතනයක ප්‍රධාන තහතුරු තහතුරු ඇතිවිය හැකි පුරුෂ්පාඩු පිරිවීම සඳහා සඳහු සේවකයන් හඳුනා ගැනීමට සකස් කරන වැඩිපිළිවෙළ හැඳින්වෙන්නේ කවර නමකින්ද ? **අනුපාත්කි සටහන**

මානව සම්පතෙහි ලක්ෂණ

- 1) සපුරා වීම
- 2) සිතිමට හා ප්‍රතිචාර දක්වීමට හැකි වීම
- 3) කාලය ගත්වීමන් සමග පුහුණුව හා පළපුරුදුද් නිසා අයය වැඩිවීම
- 4) සංවිධානය වීමට ඇති හැකියාව
- 5) වර්යාව සංකීර්ණ වීම හා පුරෝක්තතනය කිරීමට නොහැකි වීම
- 6) නිර්මාණාත්මක කුසලතා තිබීම
- 7) ව්‍යුධින්වයක් ගැනීම
- 8) අනෙකුත් සියලුම සම්පත් පිළිබඳ තිරණ ගැනීම
- 9) අනිප්‍රේරණය කළ හැකි වීම
- 10) එක දිගට කාර්යන්හි නිරත වීමෙන් වෙනසට පත් වීම.

මානව සම්පත් කළමනාකරණය

අර්ථ දැක්වීම

- a) සංවිධානයක අරමුණු හා පර්මාර්පි ඉටුකර ගැනීම සඳහා සංවිධානය සතු මානව සම්පත කාර්යක්ෂම හා ස්ථ්‍යාපිත උපයෝගනය කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය මානව සම්පත් කළමනාකරණය නම්වේ.
- b) සංවිධානයක අරමුණු හා පර්මාර්පි ඉටුකරගැනීම පිණිස වඩාත් යෝගේ හා තැප්ත ගුම බලකායක් බිජිකර රඳවා ගැනීමට අභාෂ කාර්යයන් ඇතුළත් ක්‍රියාවලිය මානව සම්පත් කළමනාකරණය වේ.
- c) මානව සම්පත කළමනාකරණය කරන විෂය, මානව සම්පත් කළමනාකරණය වේ.

මානව සම්පත් කළමනාකරනයේ මූලික අරමුණ.

වඩාත් යෝගේ හා තැප්ත සම බලකායක් බිජි කර රඳවා තබා ගැනීමයි.

යෝග මානව සම්පත - අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන දැනුම ,කුසලතා හා ආක්‍රේ වලින් යුත්ත ප්‍රමාණවත් වූ මානව සම්පත.

තැප්ත මානව සම්පත - අනිප්‍රේරන මානව සම්පත /වැඩි කිරීමට පෙළුණු මානව සම්පත.

මානව සම්පත් සැලසුම්කරනය.

a)සංචිත ඉලක්ක හා පර්මාර්ථ ලැග ගැනීමේ අරමුණින් අනාගත සේවක අවශ්‍යතා නිගමනය හා එම අවශ්‍යතා සපුරා සපුරා ගැනීමට සුදුසු උපායමාර්ග කිරීම. මානව සම්පත් සැලසුම්කරණය.

b)අභ්‍යන්තරයට අදට සහ අනාගතයට අවශ්‍ය වන සේවක වර්ග සහ සංඛ්‍යාව පුරෝශකතනය හා සැපයුම තිරුණය කිරීම, මානව සම්පත් සැලසුම්කරණය වේ.

අවධානයට - අනාගත මානව සම්පත් ඉල්ලුම් පුරෝශකතනය කිරීමේ හා සැපයුම ඇස්තමේන්තු ගත කිරීමේ කාර්යයේ.

මූලික අපේක්ෂාව.

සංචිතයේ ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා අදාළ රැකියාව ඉටුකිරීමට සමත් ඉතාමත් යෝග්‍ය සේවකයන් නිසි කළට හා වේලාවට ලබා ගැනීම, මෙති අපේක්ෂාවයි.

මානව සම්පත් සැලසුම්කරණ ත්‍රියාවලිය

1.අනාගත මානව සම්පත් ඉල්ලුම් පුරෝශකතනය

2.මානව සම්පත් සැපයුම ඇස්තමේන්තු කිරීම.

3.මානව සම්පත් ඉල්ලුම හා සැපයුම සංස්ක්දනය කිරීම

4.උගතාවය හෝ අතිරික්තය හඳුනාගැනීම

5.උගතා යුතු උපකුම නිශ්චය කිරීම

6.මිනිස් බල සැලසුම්කරණ ප්‍රයත්තය ඇගයීම.

මානව සම්පත් සැලසුම්කරණයේ ප්‍රතිචාර

1.අනාගත සේවාදායක අවශ්‍යතා නිශ්චය කළ හැකි වීම.

2.සංචිතයට අවශ්‍ය වන ප්‍රමාණයන් සහ ගුණන්වයෙන් යුත් මිනිස් බලය ලබා ගැනීම සහ පවත්වාගෙන යාම

3.සංචිතයේ මිනිස් බලයෙන් උපරිම ප්‍රයෝගන ගැනීම.

4.විය හැකි මිනිස් බල අතරික්තයන් හෝ උගතාවයන් ගෙන් මතුවන ගැටළී කළින් දැන ගැනීම

5.විධිමත් කුමයකට සේවකයින් සපයා ගැනීම.

කාර්යාල ඇගයීම

සේවාදායකය විසින් සිය රැකියාව එලඟායි ලෙස ඉටු කරන්නාවූ ප්‍රමාණය සංචිත නිශ්චය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කාර්යාල ඇගයීම වේ.

එක් එක් සේවාදායකයෙකුගේ කාර්ය සාධක ප්‍රමාණය ආයතනය විසින් විධිමත් ක්‍රමයකට අනුව හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කිරීම කාර්යාලිල ඇගයීම වේ.

කාර්යාලිල ඇගයීමේ අරමුණු

1. සංවර්ධන අරමුණු

2. පරීපාලන අරමුණු

සංවර්ධන අරමුණු

සේවකන්ගේ එලදායිතාව වැකි කිරීමයි. එනම් සේවක සංවර්ධනයට අදාළ තොරතුරු ලබා ගැනීමයි. පූහුණු අවශ්‍යතා හඳුනා ගනී.

පරීපාලන අරමුණු

සේවක වැටුප්, උසස්වීම්, මාරුවීම් යන කාර්යයන්ට සහය වීම. එනම් සේවක පරීපාලනයට අදාළ තොරතුරු ලබා ගැනීමයි.

කාර්යාලිල ඇගයීමේ පොදු වැදුගත්කම්

1. පූහුණු කිරීමේ අවස්ථා හඳුනා ගැනීම

2. මාරු කිරීම් පිළිබඳ තීරණ ගැනීම

3. වැටුප් නිර්දේශ කිරීම පිළිබඳ තීරණය කිරීම

4. විනයානුකූල ක්‍රියාමාර්ග වල ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම

5. සේවක අනිප්‍රේරණය සඳහා යොදා ගැනීම

6. ගැටළු හඳුනා ගැනීම

7. තෝරාගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ සාර්ථක අසාර්ථකතාවය ඇගයීම සඳහා යොදාගැනීම.

8. උසස් කිරීම් පිළිබඳ තීරණ ගැනීම

කාර්යාලිල ඇගයීම් අසාර්ථක වීම කොරේනි බලපාන සාධක.

ව්‍යාපාරී ප්‍රධානයෙනයි

1.කළමනාකරුවන්ට සහ සේවකයන්ට කාර්යාල ඇගයීමේ අරමුණු පිළිබඳව ඇති අනවබෝධය සහ අඩු කැපවීම.

2.සේවක සංඛ්‍යාව විශාල වීම

3.කළමනාකරණ මට්ටම් සහ තනතුරු සංඛ්‍යාව වැඩිවීම.

4.විශාල පිරිවැයක් දැරීමට

5.පසුගිය කාර්යාල ඇගයීමේ වල දී එකග වූ කරුණු ලුටු නොකිරීම

6.පොදුගලික පක්ෂපාතිත්වය ක්‍රියාත්මක වීම.

කාර්යාල ඇගයීමේ ක්‍රම

1.විනාග පැවැත්වීම

2.නිරික්ෂණයන්

3.සාකච්ඡා කිරීම්

4.සම නිලධාරීන් සංස්භේදනය

5.වැදගත් සිද්ධි අධ්‍යනය

කෙටි ප්‍රශ්න

පහත සඳහන් ඒවා අතුරෙන් සේවක කාර්යාලය ඇගයීමේ සංවර්ධන අරමුණුක්ව ලෙස සැලකිය හැක්කේ

1.සේවක එලදායකත්වය නංවාලීම ය

2.මානව සම්පත් සැලසුම් කිරීම ය

3.තොරා ගැනීම සහ බදුවා ගැනීම ය

4.වැටුප් හා වෙනත තිගමනය කිරීම ය

5.උසස් වීම හා ස්ථාන මාරු කිරීමය

(1)

පුහුණුව සහ සංවර්ධනය

සංවිධාන අරමුණු තහවුරු කර ගැනීමට යොමුවන අයුරින් සේවාදායකයන්ගේ වර්යාව සහ අනිප්රේණය වෙනස් කිරීමේ විධිමත් ක්‍රියාවලිය ලෙස පුහුණුව හා සංවර්ධනය වේ.

පුහුණුව

අ.කළමනාකරණ නොවන සේවකයන්ට රුකියාව ගැන්වීමේ ක්‍රියාවලිය පුහුණුව නම් වේ.

ඩී.සේවාදායකයන් හට දැනුම, කුසලතා හා ආකල්ප ලබාදීමට සකස් කරන ලද වැඩපිළිවෙළ පුහුණුවයි.

සංවර්ධනය

අ.කළමනාකරන සේවකයන්ගේ දැනුම, කුසලතා, හා ආකල්ප වර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සංවර්ධනය නම් වේ.

ඩී.අනාගත රුකියාව සඳහා සේවාදායකයාව සූදානම් කිරීම සංවර්ධනයි.

පුහුණුව සහ සංවර්ධනය අතර අසමානතා

පුහුණුව

1.කළමනාකරණ නොවන මෙහෙයුම් සේවකයින් සඳහා වේ.

2.තාක්ෂණික මට්ටමේ කුසලතා වර්ධනය වේ.

3.සාපේක්ෂ වගයෙන් කෙටිකාලීන වැඩ සටහනකි.

4.සාපේක්ෂව අඩු පිරිවැයක් වැයවේ.

5.නරමක් සරල වැඩ සටහනකි.

6.වර්තමාන රුකියාව හා සම්බන්ධයි.

7.කාලීන අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රතිකියා දැක්වීමේ ක්‍රියාවලියයි.

සංවර්ධනය

1.කළමනාකරණ සේවකයින් සඳහා වේ

2.මනෝභාවාත්මක කුසලතා වර්ධනය වේ

- 3.සාපේක්ෂව දිගු කාලින වැඩි සටහනකි
- 4.සාපේක්ෂව වැඩි පිරිවැයක් වැය වේ
- 5.නරමක් සංකීර්තා වැඩි සටහනකි .
- 6.අනාගත රැකියාව හා සම්බන්ධයි.
- 7.අනාගත අවශ්‍යතා සඳහා සූදානම් කිරීමක් සිදු කරන ක්‍රියාවලියකි.

සේවකයින් පුහුණු කිරීමේ ක්‍රම

- 1.අඩුතික පුහුණුව - ගිල්සිය වෘත්තින් සඳහා යම් කාලයක් තුළ පුහුණුව ලබාදීමයි. පුහුණු සේවකයින් යටතේ පුහුණු වීමට අවස්ථාව හිමිවේ.
- 2.රැකියාවන් අතර මාරුව - රැකියා කිපයක දේවය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙමින් සිදු කරනු ලබන පුහුණුවයි. මෙහිදී පූර්ව සැලැස්මනාව අනුව විටන් විට විවිධ රැකියාවන්හි සේවය කිරීමේ අවස්ථාව සේවකයින් හට හිමි වේ. එය රැකියා ප්‍රාග්ධනයයි.
- 3.මාර්ගෝපදේශය - ප්‍රවීත පුද්ගලයකු මගින් අවශ්‍ය කුසලතා ලබා දීමයි. එහම අවශ්‍ය මග පෙන්වීම ලබා දීමයි.
- 4.හුමිකා ර්‍යාගනය - විවිධ තනතුරු නිර්ශපනාය කරමින් රුග දැක්වීම ඇසුරෝන් පුහුණුව ලබා දීමයි. රුග දැක්වීම මූලික උපාය මාර්ගනයයි.
- 5.සිද්ධි අධ්‍යයනය - ප්‍රායෝගිකව මුහුණ පැමෙම සිදුවන තත්වයක් වෘත්තාන්තයක් මෙස ඉදිරිපත් කිරීමකි. සිද්ධිය විශ්‍යා කර ගැනීම, ගැටළුවට හේතු වූ කරගතු අනාවරණාය කරගැනීම, විසඳුම් ඉදිරිපත් කිරීම යන කරුණු මෙමගින් අපේක්ෂා කරයි.
- 6.ආකෘතික පුහුණුව - සමාන ආකෘතියක් ගොඩනගා ඒ මගින් ලබාදෙන පුහුණුවයි. ආයතනය හා සමාන ආකෘතියක් තුළ පුහුණුව ලබා දෙයි.

පුහුණු කිරීමේ ක්‍රම වර්ගීකරණය

- 1.අන්තර්නා පුහුණුව

- 2.බාහිර පුහුණුව

අභ්‍යන්තර පුහුණුව

ආයතනය තුළ දී සේවකයින් සඳහා සඳහා ලබාදෙන පුහුණුවයි. සේවකයින් සේවය කරන අතරතුර දී ඔවුන් සඳහා ලබාදෙන පුහුණුවයි. ආයතනය තුළ දී ලබාදෙන පුහුණුවයි.

අභ්‍යන්තර පුහුණු කිරීමේ ක්‍රම

1. ආධ්‍යාත්‍රිකත්ව
2. විශේෂ ප්‍රායෝගික පැවරැම්
3. පුහුණුකරුවන් මගින් පුහුණුව
4. පළපුරුදු සේවකයන් පුහුණුව
5. රැකියා නුමණාය
6. නිශ්චිත රැකියා උපදෙස්

අභ්‍යන්තර පුහුණුවන් අත්වන වාසි සහ අවාසි

වාසි

1. අවම පිරිවැයක් නිඩිම
2. යට්ටාර්ථවාදී විම
3. ගෙහළ නිලධාරීන්ට පුහුණුව ආක්ෂණ්‍ය කළ හැකි විම.
4. රැකියාව හා සමග බැඳී පැවතිම.
5. රැකියාවේ නිරත විමේදීම පුහුණු විය හැකි විම.

අවාසි

1. පුහුණුව සඳහා විද්‍යාත්මක ක්‍රම ගිල්ප උපයෝගී කරගැනීමට අවස්ථාව නොලැබීම.
2. සෙසු සේවකයින් අනුගමනය කරන ගතානුගතික ක්‍රම, අතුමත් වැඩ පුරුදු නව සේවකයාට සංක්‍රමණය විමේ අවදානම.
3. කාර්යබහුල තනතුරක් නම් නිසි පුහුණුවක් ලබා ගැනීමට ප්‍රමාණාවන් වෙළාවක් නොලැබීම.

බාහිර පුහුණුව

ආයතනයෙන් පිටත දී සේවකයින් සඳහා ලබාදෙන පුහුණුවයි. රැකියාවෙන් බැහැරව සේවකයින් පුහුණු කරනු ලැබේමයි. ආයතනයෙන් බැහැරව සේවකයන් පුහුණු කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේමයි.

බාහිර පුහුණු කිරීමේ ක්‍රම

- 1.අභ්‍යන්තර පුහුණුව
- 2.විශේෂ පාස්මාලා
- 3.වර්තන රෝගනය /හුමිකා රෝගනය
- 4.දේශන
- 5.සිද්ධී අධ්‍යයනය
- 6.දුරක්ෂා පාස්මාලා
- 7.සංවේදිතා පුහුණුව

බාහිර පුහුණුවෙන් අන්වන වාසි සහ අවාසි

වාසි

- 1.විශේෂයෙන් හෝ විද්‍යාත්මක සහ නීත්‍යානුකූල පුහුණුවක් ලබා දීමට අවකාශ ලැබේම .
- 2.සමහර රැකියාවන් සඳහා මූලික පුහුණුවක් ලබා දීමේදී මෙම ක්‍රමය යොදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වීම උදාහරණ :- ගුවන් නියමු පුහුණුව

අවාසි

- 1.ඉහළ පිරිවැයක් වැය වීම .
- 2.යටාර්ථවාදී බවින් අඩු වීම
- 3.පුහුණුව නිරීක්ෂණය කළ තොහැකි වීම
- 4.පුහුණු කාලය තුළ සේවය ලබාගත තොහැකි වීම.

කෙටි ප්‍රශ්න

පුහුණුව මගින් සේවකයාට ලැබෙන ප්‍රතිලාභයකි.

1.නිමැදුමේ ගුණාත්මකතාවය ඉහළ යෑම

2.කාර්ය කිරීමේදී සිදුවන වැරුදු අඩු වීම

3.අතිරේක ඉපයෝගීම් සඳහා අවස්ථාව ලැබීම

4.සේවක ප්‍රවාසිනාව අඩුවීම

5.සුපරික්ෂණය පහසුවීම

(3)

පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අතුරින් අතුරේන් මානව සම්පත් පුහුණුව හා සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් විභාග් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1.පුහුණුව කළමනාකරුවන් සඳහා වන අතර සංවර්ධනය කළමනාකරණ තොවන ගේන් සඳහා ය.

2.පුහුණු වැඩසටහන් කෙටිකාලීන වන අතර සංවර්ධන වැඩසටහන් දිගු කාලීන වේ .

3.පුහුණුව රැකියාවක අනාගත කුසලතා දියුණු කිරීම සඳහා වන අතර සංවර්ධනය රැකියාවක කාලීන තත්ත්වය දියුණු කිරීම සඳහා යොදා ගැනේ.

4.පුහුණුව මගින් මනෝෂාඛාත්මක කුසලතා වර්ධනය කෙරේන අතර සංවර්ධනය මගින් මෙහෙයුම් කටයුතුවලට අවශ්‍ය කුසලතා ලබා දෙයි.

5.පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා වැඩි පිරිවැයක් දැරිය යුතු අතර සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා දුරන්නේ සාපේක්ෂව අඩු පිරිවැය කි.

(2)

පහත ලේඛනයේ දැක්වෙන්නේ සේවක පුහුණු වැඩසටහන් වලට ගෝ සේවක සංවර්ධන වැඩසටහන් වලට සම්බන්ධ ලක්ෂණයන්ය.

A. සංකල්පනාත්මක කුසලතා ලබාදේ

B.සාපේක්ෂව දිග කාලීන වේ

C.තාක්ෂණීක කුසලතා ලබාදේ

D.සාපේක්ෂව කෙටිකාලීන වේ

E.කළමනාකරන සේවකයින් ඉලක්ක කර ගෙනි

F.අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යා යුතුය

G. ආයතනය කාලීන අවශ්‍යතා සඳහා වේ

H. ආයතනයේ අනාගත අවශ්‍යතා සඳහා වේ.

සේවක සංවර්ධනයට අයත් වන්නේ ?

A,B,E,F,H

කාර්මික ආරච්චල්

කිසියම් වෘත්තිය ප්‍රශ්නයක් හෝතොට ගෙන සේවායේජකයන් හා සේවකයන් අතර හෝ සේවකයන් - සේවකයන් අතර හෝ ඇතිවන ගැටුම් හෝ හේද කාර්මික ආරච්චල් ලෙස හඳුන්වේ.

කාර්මික ආරච්චල් ඇතිවීමට හේතු

රක්ෂාව දීම හෝ නොදීම.

සේවා නියමයන් සම්බන්ධව.

සේවා තත්ත්වය පිළිබඳව.

මේවාට උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

1. වැඩි වැටුප් හා දීමනා නොලැබේම.

2. සේවා කොන්දේසි වල වෙනත් දැඩිබව (නිවාඩු , වැඩමුරු , පැය ගතුහ).

3. සාධාරණ නොවන හේතුන් මත වැඩි තහනම් කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම.

4. බඳවා ගැනීම් , උසස් කිරීම් , මාරු කිරීම් , පිළිබඳව ඇති වෙන අසාධාරණයන්.

5. රැකියාවේ සූර්ක්ෂිතතාව පිළිබඳ ඇතිවන ගැටුම්.

කාර්මික ආරච්චලක් නිසා සේවා කෝජකයන්ට ඇතිවන බලපෑම්

1. අඛණ්ඩව ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමට නොහැකි වීම.

2. ආයතනයේ කිරීතිනාමයට අනිතකර ලෙස බලපෑම්.

3. කාර්මික මයේ බිඳවැටීම නිසා සුහදතාව පැලුද වීම.

4. තම වෙළෙදපොල කොටස අනිම් වීම.

5. තරගකරුවන් සමග තරග කිරීමට නොහැකි වීම.

6. මූල්‍ය පාඩු මෙන්ම දේපල වලට හානි සිදු වීම.

ව්‍යාපාර් ඇංජිනේරය

කාර්මික ආරුලුලක් නිසා සේවාදායකයන්ට ඇති වන බලපෑම්

1. නියමිත පරිදි වැටුප් තොලැබේ යාම හෝ ප්‍රමාද වීම.
2. පිටත තත්ත්වය පහත වැටීම.
3. කාර්මික සාමය බිඳ වැටීම මගින් සුහදාතාව පෙළුද වීම.
4. අනාගත උසස්වම් , ප්‍රහුණුවම් , ගිණුණ්වම් , වැනි වෘත්තීය සංවර්ධන තත්ත්වයන්ට බාධා ඇතිවීම.

කාර්මික ආරුලුලක් නිසා පාරිභෝගිකයන්ට ඇතිවන බලපෑම්

1. අදාළ භාණ්ඩ භා සේවා වල මිල ඉහළ යාම.
2. වෙළඳපාලේ භාණ්ඩ තිගයක් ඇතිවීම.
3. සුපූරුද භාණ්ඩ පරිභෝෂන අවස්ථා අනිමිවීම .
4. ගුණත්වයෙන් අඩු ආදේශක භාණ්ඩ පරිභෝෂනය කිරීමට සිදුවීම.

වෘත්තීය සමිති

වෘත්තීය අධිතිවාසිකම් ලබා ගැනීම සඳහාත් , ඒවා රැක ගැනීම සඳහාත් , කිසියම් කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයක හෝ වෘත්තීයක නියැලු සිටින සේවයන් හෝ සේවකයන් එකතුවේ පිහිටුවානේ සංවිධානය වෘත්තීය සමිතියක් ලෙස හැඳින්වෙය හැක.

කෙසේ වුවද ලංකාවේ වෘත්තීය සමිති පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේ දී සේවකයන් විසින් ඇතිකරුගන්නා සමති පිළිබඳ සලකා බැවෙළේ.

වෘත්තීය සමිතියක අරමුණු

1. සාධාරණ වැටුපක් ලබා ගැනීම භා වර්ධනය.
2. යහපත් වැඩ පරිසරයක් ලබා ගැනීම.
3. වැඩ කරන කාලය පිළිබඳ ගැටළු විසඳුගැනීම.
4. වෘත්තීයමය සෞඛ්‍ය භා වෘත්තීය අනතුරුවලින් ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම.
5. රැකියා සුරක්ෂිතතාව ඇති කර ගැනීම.
6. අධ්‍යාපනය භා ප්‍රහුණුව ලබා ගැනීම.
7. සාමූහික කේවල් කිරීම.

වෘත්තීය සමිතියක කාර්යාලය

1. සාමූහික කේවල් කිරීම.
2. ඒකාබද්ධ සාකච්ඡා වලට සහනාගි වීම.
3. සේවක කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රියාපටිපාටි යනාදී සම්පාදනයේදී සහ සංගේධනයේදී උපදෙස් දීම.

4. වෘත්තීය ක්‍රියාමාර්ග සඡලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
5. ජාතික හා අන්තර්ජාතික සංස්ථාන හා සම්මුණ්දුව වලදී සහභාගිවූ.
6. ජාතික හා අන්තර්ජාතික සම්මේලන හා සම්මුණ්දුව වල දී සහභාගි වීම.
7. සාමාජිකයින් සඳහා නෙතික ආරක්ෂාව ර්ථයෙන් ලබා ගැනීම.

කාර්මික ක්‍රියාමාර්ග

කාර්මික ආර්ථික ප්‍රවත්තින විට එම ආර්ථික සම්බන්ධයෙන් සේව්‍ය පක්ෂයට බලපෑම් කිරීමට වෘත්තීය සම්මි උපයෝගී කර ගන්නා විවිධ ක්‍රියාමාර්ග කාර්මික ක්‍රියාමාර්ග නම් වේ.

කාර්මික ක්‍රියාමාර්ග/වෘත්තීය සම්මි ක්‍රියාමාර්ග

උදාහරණ

1. සාමූහික කේවල් කිරීම.
2. අකුරට වැඩි කිරීම.
3. සෙමින් වැඩි කිරීම.
4. කළුපටි පෙළුද වැඩි කිරීම.
5. අතිකාල වැඩි වල තොයේම
6. වැඩි වල තොයේම.
7. වැඩි මග නැරීම.
8. කඩාකප්පල් කිරීම.
9. පිකරින් / ප්‍රතිඵාහනය.
10. උපවාසය
11. සංවිධානාත්මක ලෙස නිවාසු ගැනීම.
12. සංකේත වැඩි ව්‍යුහන.
13. අඛණ්ඩ වැඩි ව්‍යුහන.

සාමූහික කේවල් කිරීම/කතිකාව

වෘත්තීය ගැටළුවක් සම්බන්ධයෙන් එකගතනාවයකට පත් වීම සඳහා සේවායෝජකයන් (සේව්‍ය පක්ෂය) හා වෘත්තීය සම්මි නියෝජිතයන් අතර අදහස් තුවමාරු කර ගැනීම හෙවත් සාමූහිකව සාකච්ඡා කිරීම, සාමූහික කේවල් කිරීම නැතහො සාමූහික කතිකාව ලෙස හඳුන්වයි.

සාමූහික කේවල් කිරීම් මගින් සේවාවන් එකට සැලසෙන වාසි අවාසි

සේවායෝජකයාට සැපයෙන වාසි

1. නිගමනවලට එළඟීම පහසුවීම.

2. සේව්‍ය සේවක දෙපාර්තමේන්තු අතර යහපත් සම්බන්ධතාවයක් ගොඩනැගීම.

3. සේවකයන් සමග සහ්තිවේදනය ව්‍යුධනය වීම.
4. දෙපාර්ශවයටම හිතකර වන ආකාරයේ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ප්‍රායෝගික වෙනස්කම් පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීම.
5. වැඩි පරිවය වෙනස්කම් පහසුවෙන් කළ හැකි වීම.

සේවායෝජකයාට සඡලසෙන අවාසි

1. වැටුප් නා පිරිවැය වැඩිවීම.
2. නිර්ණ ගැනීම ප්‍රමාද වීම.
3. සේවකයන්ගේ පාර්ශවයෙන් කරන බලපෑම වැඩි වීම.
4. අභ්‍යන්තරීම් වට් සේවක නියෝජිතයෝ දේශපාලන බලපෑම් මත තමන්ගේ නිර්ණ වල දැක්ව එල්ල සිටීම.
5. සම්බන්ධීම කාර්මික ආර්ථික දැක්වා ව්‍යුධනය වීම.

සාමූහික කේවල් කිරීමට සම්බන්ධ වන පාර්ශ්වයන් කවරේද?

1. සේවක වෘත්තීය සම්බන්ධ නියෝජිතයන් (සේවකයන්).
2. සේවා යෝජකයන් (කළමනාකරුවන්).
3. උපයේ කමිකරු නියෝජිතයන්.
4. ප්‍රංශීය සහා.

අකුරට වැඩි කිරීම

ආයතනයේ නිති රිති පවා අකුරට පිළිපෑම් රාජකාරී කටයුතු සිදුකිරීම අකුරට වැඩි වැඩකිරීම වේ. එය නිත්‍යානුකූලව පැවරී ඇති කටයුතු පමණක් නියමිත පරිදි ඉටු කිරීමයි. මේ නිසා ක්‍රියාවලිය මන්දගාමී වන අතර ආයතනයේ ආකාර්යක්ෂමතාව ඉහළ යයි. අවශ්‍යතාව සොයා බලා අවස්ථාවට අනුව කටයුතු කිරීමක් මෙහිදී සිදු නොවේ.

සෙමින් වැඩි කිරීම.

සේවකයින් තම කාර්යය නිතාමතාම වැඩි කාලයක් ගත කරමින් සෙමින් ඉටු කිරීම සෙමින් වැඩි කිරීම වේ. අදාළ කාර්යය නිවැරදිව කළ ද ඒ සඳහා ගත කරන කාලය බෙහෙවින් ඉහළ අගයක් ගනී. මේ නිසා ආයතනය ක්‍රියාවලිය මන්දගාමී වන අතර ආයතනයේ පිරිවැය හෝ ආකාර්යක්ෂමතාව ඉහළ යයි.

කළු පරි පැලුද වැඩි කිරීම.

කළු පරි පැලුද වැඩි කිරීමේදී සේවකයෝ සුපුරුදු පරිදි වැඩි කරනි. සිය විරෝධය පළකිරීම සඳහා කළු පරි අන් හෝ නිස් පැලුද සිටී.

අතිකාල වැඩි වල නොයෙදීම.

සේවකයන්ගේ සාමාන්‍ය රාජකාරී සේවා කාලයෙන් පසු වැඩි කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම අතිකාල වැඩි වල නොයෙදීම වේ.

වැඩි වල නොයෙදීම.

ව්‍යාපාරී ඇංග්‍රීසුනය

වැඩි වල නොයෙදීම යනු සේවකයන්ට සේවා ස්ථානය වසා දැමීමට බාධා කරමින් සේවකයන් පිටතට නොයා ආයතනය තුළම රැඳී සිටීම සිදු කළ ද සිදු කළ ද ඔවුන් වැඩි වල නොයෙදීමයි. ව්‍යාපාරී ආයතනය තුළ සේවකයන් රැඳී සිටියද ආයතනයේ කිසිදු කාර්යයක් සඳහා ඔවුන් දායක නොවේ.

වැඩි මග හැරීම.

සේවකයේ වැඩි කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් හා යන්තු සූත්‍ර ක්‍රියාවර්තිත කිරීමෙන් වැඩි නතර කිරීම වැඩි මග හැරීම වේ.

කඩාකප්පල් කිරීම.

රැකියා ස්ථානයේ ඇති යන්තු සූත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි ලෙස බෞරුග්‍රෑම දමා වසා තැබීම හෝ ඒවායේ සූල් කොටසක් ගලවා තැබීම කඩාකප්පල් කිරීමයි.

පිකරින්/ප්‍රතිඵාහනය.

බොහෝ විට දිවා ආහාර විවේකය වැනි විවේක අවස්ථාවක් යොදාගෙන සේවකයන් ව්‍යාපාරය ඉදිරිපිට පෝස්ටර්, දැන්වීම්, බැනර් වැනි විරෝධය ප්‍රකාශ කරන ප්‍රවර්තා ප්‍රදාර්ශනය කරමින් සිදු කරනු ලබන සාම්කාමී උද්දේශීයෘත්‍යාය පිකරිං/ප්‍රතිඵාහනය ලෙස හැඳින්වේ. වැඩිවර්ශනයට අවත්තීන් විම පිළිබඳ ඉගියක් සේවය පක්ෂයට පෙන්නුම් කිරීමට පිකරින් යොදාගැනී. මෙහිදී සේවකයන් පෙළගැසී සිය විරෝධතා ප්‍රදාර්ශනය කරයි.

උපවාසය.

සිය ඉල්ලීම් දිනා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරය ස්ථානය ඉදිරිපිට හෝ පොදු ජ්‍යෙෂ්ඨ ගැවසෙන ස්ථානයක පෙනී සිටීම් සේවක පිරිසක් ආහාරපාන ගැනීමෙන් වැළකි විරෝධය දැක්වීම උපවාසයක් ලෙස හැඳින්වේ.

සංකේත වැඩි වර්ෂනය.

තම සේවක ඉල්ලීම් දිනා ගැනීම සඳහා පාලක පක්ෂයට අනතුරු අරගවීමට වෘත්තිය සම්බන්ධ විසින් තම සාමාජිකයන් දිනක්, වරුවක් යනාදී වශයෙන් යම් නිශ්චිත කාලයක් කළමනාකාරීත්වය දැනුවත් කොට රාජකාරීයන් බැහැර වී සිටීම සංකේත වැඩිවර්ශනය ලෙස සලකයි.

අඛණ්ඩ වැඩි වර්ෂනය.

තම ඉල්ලීම් සාකච්ඡා මගින් හෝ වෙනත් විරෝධතා පැම මගින් දිනා ගැනීමට නොහැකි වූ විට තම ඉල්ලීම් ලැබෙන තුරු සේවකයන් වැඩි කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම නතර කිරීම අඛණ්ඩව වැඩි වර්ෂනය වේ.

වැඩි වර්ෂන නිසා සේවායෝජකයාට අන් වන අනිතකර ප්‍රතිඵ්‍යුතු

1. නිෂ්පාදනය අධ්‍යාලේෂණ.

2. විකුණුම් අඩු විම හෝ අභ්‍යනුවුම් සැපයීමට නොහැකි විම.

3. ව්‍යාපාරයේ කිරීම්තාමයට හානි සිදුවීම.

4. ව්‍යාපාරයට මුදල් ගළ ඒම් අඩු විමෙන් මුදල් දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දීම.

5. ගැනුම්කරුවන් අඩුවීම හෝ ඔවුන් කළකිරීම හා වෙනත් තරගකාරී ආයතන කරා අදියාම.

6. සැපයුම්කරුවන් අඩුවීම.

7. ලාභය අඩු අඩු විම.

8. සේවක අසහනය වැඩි විමෙන් එලඟායකත්වය අඩුවීම.

ව්‍යාපාර් ඇංජිනේරයේ

- 9.කාර්මික සම්බන්ධතා අඩුවීම.
- 10.ගුණ පිරිවැටුම වැඩිවීම.
- 11.ප්‍රාග්ධන උපකරණ අත්‍යිය ව පැවතීම නිසා සිදුවන අලාභ.

වැඩ ව්‍යාපාර් නිසා සේවකයන්ට වන අනිතකර බලපෑම

- 1.උසස්වීම සඳහා බාධා අඡතිවීම.
- 2.වෘත්තිය ක්ෂේත්‍රයේ අප්‍රසාදයට ලක් ලක් වීම.
- 3.සේවක ඉපයිම් පහළ යාම හෝ වැටුප් හා වෙනත් දීමනා තොලැබේයාම.
- 4.අඡතිම් විට විනය ක්‍රියාමාර්ග සඳහා මුහුණාදීමට සිදුවීම.

වැඩව්‍යාපාර් සහ ආර්ථිකයට වන අනිතකර බලපෑම

- 1.සමාජ ප්‍රශ්න ව්‍යාපාරය වීම.
- 2.පන පීවිතය අඩාල වීමට හේතු වීම.
- 3.වෙළුදුපාලනී හාත්‍යා හිගවීම.
- 4.හාත්‍යා හා සේවා වල මිල ගණන් ඉහළ යාම.
- 5.හාත්‍යා වල ගුණත්වය පහළයාම.

සේවකයන්ගේ කාර්මික ක්‍රියාමාර්ග වැළැක්වීම සඳහා සේවයන් ව ගෙන හැකි ක්‍රියාමාර්ග

- 1.පිටම් කිරීම /දොර වැසීම.
- 2.සේවය අතහැර ගියා සේ සැලකීම.
- 3.ව්‍යාපාර් ආවරණය කිරීම.
- 4.අනෙකුන් ආධාර වැඩිසටහන් හාවිතය.
- 5.නිෂ්පාදනය මාරු කිරීම.

පිටම් කිරීම /දොර වැසීම.

සේවා යොළක විසින් සේවකයන් තමන්ගේ තියමයන්ට අවනත කර ගැනීම සඳහා සේවා ස්ථානය වැසීම, තාවකාලිකව වැඩ නැවත්වීම, සේවකයන් කිහිප දැනෙකුගේ සේවය නතර කිරීම, වැනි දේ පිටම් කිරීම /දොර වැසීම ලෙස හඳුන්වයි.

සේවය අතහැර ගියා සේ සැලකීම.

සේවා යොළක විසින් සේවකයන් තම වෘත්තිය ක්‍රියා මාර්ගයන් ලෙස වැඩිට තොපැම්පිම සිදුකරන බෙහා අවස්ථාවන්හිදී ඔවුන් සේවය අත් හාර ගියා සේ සැලකා ඔවුනට සේවයට වාර්තා කිරීමට ඉඩ ලබා තොදීම සේවය අතහැර ගියා සේ සැලකීම ලෙස හඳුන්වයි.

ව්‍යාපාර් ආවරණය කිරීම.

වර්ෂන ආවරණය කිරීම යනු වැඩි වර්ෂීන සේවකයින්ගේ රාජකාරී වෘත්තිය සම්මි සඳහා දායක නොවන සේවකයින් යොදා ගෙන ආවරණය කිරීමයි.

අනෙක්නස ආධාර වැඩිසටහන් භාවිතය.

වර්ෂීන කාලයේ අනිම් වූ ආදායම ආවරණය සඳහා කර්මාන්තයේ තියැලි අනිකුත් ආයතන වලින් මුළුජාධාර ලබා ගැනීම අනෙක්නස ආධාර වැඩිසටහන් භාවිතය ලෙස හඳුන්වයි.

නිෂ්පාදන මාරුකිරීම්

නිෂ්පාදනය මාරු කිරීම යනු වර්ෂනය ක්‍රියාත්මක නොවන ගාබා වෙත හෝ වෙනත් රටවල ගාබා වෙත නිෂ්පාදන කටයුතු මාරු කිරීමයි.

සාමුහික ගිවිසුම

වෘත්තිය ආර්ථික සම්බන්ධ සේව්‍ය සේවක දෙපාර්තමේන්තු අතර ඇති කරගන්නා එකතාව සාමුහික ගිවිසුම ලෙස හැඳුන්වේ.

යේවකයන් හා යේවායේප්‍රකාශන් අතර ඔවුනොවුන්ගේ වර්ප්‍රසාද අයිතිවාසිකම් සහ තියෙනු යුතු පරිදි ද කාර්මික ආර්ථික ආර්ථික ආර්ථික වලින් වැළැකීම සඳහා ද සේවා කොන්දේසි සහ තියෙනු ඇතුළත් කොට ඇති කරගෙනු ලබන ගිවිසුමකි.

මෙය සාමුහික කේවල් කිරීමේ ප්‍රතිච්‍රිතයක් ලෙස ඇති වන අතර නිත්‍යානුකූල මියැවිල්ලක් වීමට කමිකරු කොමිෂන්සර්යාගේ අනුමතිය ලබාගෙන ර්ථයේ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළ යුතුය. බොහෝ විට මෙම ගිවිසුමක කාලය වර්ෂ තුනකි.

සාමුහික ගිවිසුමක අරමුණු

1. සේවකයන් හා සේවා යෝජකයන්ගේ වර්ප්‍රසාද අයිතිවාසිකම් සහ යුතුකම් ආරක්ෂා කිරීම.
2. කාර්මික ආර්ථික වෘත්තිය කාර්මික සාමය ඇති කිරීම.
3. කාර්මික අනුපනත් වලින් සේවකයන්ට හිමි වර්ප්‍රසාද හා ප්‍රතිලාභ වලට වඩා වාසිදායක තත්ත්වයක් ඇති කර ගැනීම.

සාමුහික ගිවිසුමක් මගින් සේවකයන්ට හා සේවකයන්ට හිමිවන ප්‍රතිලාභ

සේවකයන්ට හිමිවන ප්‍රතිලාභ

1. ආර්ථික පහසුවන් නිරාකරණය කරගැනීමට හැකිවීම.
2. ආයතනයේ පැවතීම අඛණ්ඩ බව තහවුරුවීම.
3. ගිවිසුම මගින් තම වගකීම අවබෝධ කරගත හැකිවීම.
4. කළමනාකරණ කටයුතු බාධාවකින් තොරව කරගෙන යාමට හැකිවීම.
5. වෘත්තිය ගැටු සම්බන්ධයන් පොදුවේ කටයුතු කිරීමට හැකි වීම නිසා පොදුගැලිකව සේවකයන් පිළිබඳව යොයා බැලීමට සිදු නොවීම.
6. ආයතනයට පක්ෂපාති වූ තෘප්තිමත් සේවක පිරිසක් ඇති කර ගත හැකි වීම.

සේවකයන්ට නිමිත්ත ප්‍රතිලාභ

1. එකග වූ අයිතිවාසිකම් හා වර්ප්පාද ලැබෙන බව තහවුරු වීම.
2. කම්කරු අයිතින් ආරක්ෂා වීම.
3. අනා පනත් වලින් හිම් වර්ප්පාද ඉක්මවා යන ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි වීම.
4. තම අයිතිවාසිකම් මෙන්ම වගකීම් ද පැහැදිලි කරගැනීමට හැකිවීම.
5. සේවක සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු වීම.

A/L NOTE BOOK

All about AL Notes ready for GCE AL Examination

DOWNLOAD

Notes

Short Notes

Unit Test Papers

Term Test Papers

From

www.ALNoteBook.com

Your Ultimate Resource for GCE A/L Notes and Study Guides

"The A/L notebook website is a dedicated online platform designed to provide comprehensive study materials and notes specifically tailored for students preparing for the General Certificate of Education Advanced Level (GCE A/L) examinations for free. The website offers a wide range of resources, including detailed subject notes, past exam papers, practice questions, and study guides. These materials cover various subjects and are curated by experienced educators to ensure they align with the curriculum and exam requirements."